

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 10 „
1/4 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ in „PRIMOEC“ izhajajo izredno priloge: Obnoveni „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se „ščitajo“ po Petit-vistah de tiskano 1-lin 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem d. l. 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in drugo reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu.

„PRIMOEC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gid. 1:60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriščku; Peter Krobelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrentič na trgu della Caserma.

V obstrukciji na Dunaju in v Gorici.

V tistih »akcijskih« strankah, ki so obstruirale na Dunaju, sta se nahajala tudi vrta katoliška poslanca z Goriškega dr. Gregorčič in Fon. Gregorčič je torej v obstrukciji v državnem zboru in v goriškem deželni zboru. Drugače tako pomizen mož pred vlado — obstrukcionista! V Gorici mu je diktiral obstrukcijo njegov goriški politični šef dr. Pajer, na Dunaju pa mu jo je ukazal vodja »akcijskih« strank v opoziciji, ekscelencija in spe dr. Šusteršič. Tako mora plesati Gregorčič vedno, kakor mu godeta doma Pajer, na Dunaju Šusteršič. Ta ples in ta muzika pa sta škodljiva Slovincem; zato vidimo načelnika goriške klerikalne stranke, ki se v splošen posmeh še vedno smatra za ljubljence naroda, vedno med škodljivci našega ljudstva.

Menda ga ni človeka v goriški deželi, ki bi ne videl, kako veliko škodo je napravila obstrukcija lani v deželni zboru. Potreba je bila, da bi začel deželni zbor redno delovati, ali namesto tega je divjala obstrukcija po zbornici, in sicer obstrukcija od strani ljudij, ki niso imeli nobenega opravičenega razloga do nje. Vsa pogajanja na to niso nič pomagala. Vlada je končno razpustila deželni zbor; stojimo pred novimi volitvami ter moramo še čakati na deželni zbor, ki se bo mogel sestati šele kje proti koncu leta. Torej dve leti brez deželnega zbora! Kaka škoda za celo deželo, še toliko bolj, ker je napovedana gospodarska pomožna akcija od vlade, ki se pa more vršiti le, če zboruje deželni zbor. »Slov. klub« je delal z vso unemo na to, da bi prišel deželni zbor do koristnega dela; ali od strani obstrukcionista se je odbila roka »Slov. kluba« celo takrat, ko je segla po veliki populstivnosti, ali samo z dobrimi namenom. Vso krivdo nosita Gregorčič in Pajer. Ona dva sta odgovorna za zle posledice lanske obstrukcije.

Mavrični ptič.

Ceški napisal Julius Zeyer.

(Dalje.)

»Kaj praviš k tej mistifikaciji, ljuba Avrelija?«

»Ta stvar je resnejša kakor se ti zdi, odvrne Avrelija.« »Če bi tvoja komornica molčala, bi bila unikum, in jaz ne verujem v nikak unikum.«

Umolknila je, kajti nekaj oseb je vstopilo v salon. Na čelu teh je korakala s korakom gledališke kraljice gospa baronica Ceraci da Fonte, teta gospe z Rottenfelda. Ta dama jebila nad mero resna in pobožna. V svoji mladosti baje ni bila taka, toda najbrže je hotela nadomestiti, kar je preje zamudila; tudi bila je (horribile dictu) rojena Štepankova, in tega svojemu očetu ni nikdar odpustila. Kot igralka na majhnem dvornem gledališču v Nemčiji se je seznanila z gospodom baronom, ki je bil na istem dvoru diplomat; ovdovela se je vrnila v Prago. Obenem ž njo sta vstopili v salon dve ljubki deklici, ki sta bili danes prvič na plesu in sta kar žareli od radosti. Gospa baronica je bila njuna ču-

Gregorčič se je bil torej vrnil iz goriškega deželnega zbora kot obstrukcionista, z Dunaja pa jo je tudi prisekal s Fonom vred iz obstrukcije. Fon, ki je c. kr. uradnik in bi rad še avanziral, se čuti kot obstrukcionista v neprijetni zagati. No, Gregorčič na tako stran nima skrbi; profesor je v semenišču, to se pravi: bogato je plačan za službo, katere ne izvršuje; da bi postal škof, na to ne upa več, vsa dosedanja prizadevanja njegova v tem pogledu so splavala po Soči v Jadransko morje. Ali v zagati je vendar, ker vsak razsoden človek na Goriškem vidi, da obstrukcija »akcijskih« strank ni rodila Slovincem nobenega haska. Gregorčič in Fon bi se rada pobahala, da sta kaj doseгла, da sta kaj prinesla s seboj z Dunaja za volilce, ali ker tega ne moreta pokazati, sta pa korajžno podpisala »manifest«, katerega je priobčila tudi »Gorica«, kjer se prav po »katoliško« farba slovensko ljudstvo, opravičuje obstrukcijo ter jo slika za uspeh. Uspeh pa tak! Opozicija je bila opravičena in vsak jo je odobral. Opozicija je bila Bienenrth nevarna; kakor hitro pa je Šusteršiča prešinila obstrukcijska misel ter je razdelil opozicijske stranke med »akcijske« ter take, ki imajo gledati in slediti temu, kar store prve, pa je dobil Bienenrth trdnjšo pozicijo. Opozicija je bila kaj vredna, obstrukcija nič. Opozicija je vezala slovanske stranke, obstrukcija je rahljala vezi ter uničevala simpatije pri strankah, ki so proti vladi. Na opolzka pota obstrukcije je moral nolens-volens slediti Šusteršiču tudi dr. Gregorčič, in tako ga vidimo v obstrukciji doma in na Dunaju, povsodi ne v korist »našega dobrega ljudstva«.

Za to obstruiranje pa tudi mora dobiti plačilo. Prva prilika bo letos ob deželno-zbornih volitvah. V tistem nesramnem pamfletu proti posl. Štreklju z dne 16. maja 1907. je obljuboval dr. Gregorčič v družbi s Fonom, kako da bo delal skupno s slovenskimi in jugoslovanskimi poslanci za Slovence. Sedaj pa ga vidimo v obstrukciji, ki je zaključila parlament, oropala ljudstvo zastopa ter vrgla vso moč v roke vladi. Praznih rok se je vrnil domov načelnik goriške klerikalne stranke.

vajoča ju donna. Dva mladeniča, ki sta jima dvorila, sta jima šla za petami.

»Ljuba nečakinja,« je začela gospa baronica, nabiraje čelo v gube, »prihajam, da bi spregovorila s teboj resno besedo: Slišala sem od služabništva, da oseba, ki je zavzemala mesto gospodične Adelajde — ne, tega ne morem, tega nočem verjeti.«

»Vendar ni druge pomoči, ljuba teta; žalibog to morate verjeti; zasledili ste mojo skrivnost, in tajiti bi bilo zaman. Da, moja Lalla Rookh je bila šivilja, ki se peča z vezanjem, in tu imate njen naslov, če jo morda hočete počastiti s kakim naročilom.« S smehom vzame iz žepa naslov, in ko ga gospa baronica ne sprejme, ga vrže v krasno blizu stoječo vazo iz lapis lazuli-ja.

Baronica dvigne oči proti stropu.

»Šaj vendar veste, da so take osebe navadno nenravne in brez vsake pobožnosti?«

»Poglej gospo baronico,« zašepeče eden mladeničev; »njeni uhani so briljantni križi, na vratu ima rubinast križ, in tudi prstani so sami križi.«

»In vsak izmed teh križev je spome-

Zato pa tako kriči »manifest« po »Gorici«, da bi hitro preslepil volilce ter pokazal klerikalne može v luči, katere ne zaslužijo. Da jih bo naše ljudstvo videlo v pravi luči, za to že poskrbimo.

Tovarišem abiturientom!

V kratkem zapustite domovino in napotite se v vseučiliška mesta, kjer vam je nadaljevati strokovne študije.

Težko je mlademu akademiku najti pravo družbo in ni vseeno, kako si jo izbere. Ker dovzetna, mlada duša se lahko nasrka duha, ki škoduje možu pri njegovem poznejšem delovanju.

Akademično društvo bodi mlademu akademiku predvsem šola — dobra šola za življenje.

Priznavamo sicer veliko vrednost pohajanja visokih šol v svetovnih mestih. Vsak pa ni v tako dobrem gnotnem položaju, da bi mu bilo to mogoče. Vrlutega je osobito za medicince Gradec večje koristi, ker se mora njihov študij osredotočiti v laboratorijih in institutih, do katerih v večjih mestih radi prevelikega navala nimajo dostopa.

Zato skuša akad. tehn. društvo »Tabor« nadomestiti svojim članom občo izobrazbo poleg strokovne.

V njegovem področju obstaja izobraževalni klub, ki prireja predavanja iz vseh strok, vseh polj. V živahni debati se potem tovariško menjavajo mnenja, katera povedati je dana vsakomur prilika.

Vrlutega razpolaga »Tabor« z mnogimi časopisi slovenskimi, hrvatskimi, srbskimi in najrazličnejšimi revijami in z bogato knjižnico, ki je vsakemu članu vedno na razpolago.

O naših stremljenjih priča »Omladina« glasilo nar. rad. dijaštva. Kritike, ki se čitajo vsako leto po časopisih, kažejo živo, kako potreben je bil dijaški list v tem žanru, kakor je »Omladina.« Njen nalog je seznaniti bralca z vsemi kulturnimi vprašanji. Poleg tega prinaša strogo znanstvene članke izpod peres najboljših naših pristašev. —

nik pokopanega ljubljence; ta ljuba baronica se mi zdi kakor pokopališče.«

»In meni kakor relikvijar,« se smeje drugi; »na vrhu sami dragi kameni in zlato, pod tem stare kosti.«

»Ljuba nečakinja,« začne baronica vnovič, »kaj, če gospod Henrik Ribinski izve, da je držal na svojih rokah samo grizeto, odpustite, da rabim take izraze, toda gnjev mi jih polaga na jezik ... rekla sem samo grizeto.«

»Gotovo to ni bilo prvič,« opomni eden izmed mladeničev z nasmehom, »da se je pripetila gospodu Ribinskemu podobna nezgoda.« Hotel je to pravyzaprav zašepetati, toda svojega glasu ni zadostno pritajil, tako da se vsi razum baronice zasmejejo njegovi opazki.

»Gospod, ne pozabite spoštovanja, katero ...« začne baronica.

»Za gospoda Ribinskega se niti ne gre tako kakor za njegovo ženo,« jej skoči drugi mladenič v besedo; očitno se je bal dolgega npravnostnega govora, kakršne je baronica tako rada govorila gluhim ušesom.

»Torej bode najboljšje, če o tej stvari že enkrat molčimo,« pravi gospa z Rottenfelda in vstane. Smehljaje vdari nalah-

Nar. rad. dijaštvo je prvo začelo izdajati koledar »Dijaški almanah« in je s tem odpomoglo potrebi, katero je čutilo dijaštvo že leta in leta. »D. almanah« prinaša poleg informativnega dela tudi znanstveni del, v katerem najde vsakdo najkoristnejše.

Kritike so ga sprejele kar najljubeznivejše.

Eksekutiva, izvrševalna postojanka nar. rad. ideje izdaja »Znanstveno knjižnico«, ki prinaša najboljše dela znanstvenikov. Ravnokar izhaja v prevodu knjiga »Miselni razvoj evropskega človeštva« delo slav. češkega učenjaka dr. Fr. Drtine. Pripravljajo se že originalni spisi za prihodnje letnike.

S tem je pokazalo nar. rad. dijaštvo, da mu je predvsem do pozitivnega dela. »Znanstvena knjižnica« pa hoče tudi odpomoči pomanjkanju znanstvenih del, ki so naravni predpogoj vseučiliškega vprašanja.

A ne samo izobrazba posameznika leži na srcu nar. rad. dijaštva, oprijelo se je tudi izobrazbe našega ljudstva.

S ponosom lahko imenujemo dobro znano »Prosveto«, ki šteje mnogo podružnic in v kateri delujejo radikalni akademiki organizirani v društvih »Adrija«, »Tabor«, »Slovenija«, »Prosveta« in je danes brez dvoma velik kulturni faktor, kar priznavajo tudi njeni nekdanji najhujši nasprotniki.

Z njo smo pokazali, da imamo smisel za manjšinsko delo.

Svoje ideje smo skusili tudi uveljaviti v družbi sv. Cirila in Metoda, kar se nam je popolnoma posrečilo. Sanirali smo nezdrave družbinske razmere, kar kaže najbolje njen lep napredek v zadnjih letih.

Iz naših vrst je že izšla krepka vrsta mladih, izobraženih, energičnih mož, ki zavzemajo vodilna mesta v domovini.

Najlepše spričevalo in priznanje nam je dal s svojimi članki in vednimi napadi »Slovenec«, ki pravi, da se je radikalne mladine najbolj bati, ker je najbolj nevarna klerikalizmu. Blatijo nas klerikalci, ker nas hočejo otemniti pred svetom, da bi izgubili naraščaj.

Poleg izobrazbe skrbi »Tabor« svojim članom za koristno zabavo. Prirejajo se

ko mladeniča s pahljačo na ramo in objame svojo ljubo teto; vendar takoj nato zašepeče Avreliji na uho: »Kako zoprna ženska je to!« Črtila jo je, toda čisto jo je vabila k sebi in govorila o njej neprestano. Zakaj? Samo da je lahko rekla: »moja teta, baronica.«

Družba je odšla iz salona; toda za trenotek je odgrnila bela roka težko portier, in gospod Ribinski se je hitrih korakov približal posodi, v katero je vrgla gospa Rottenfeldova Noemin naslov. Polastivši se ga, je odprl majhna vrata, ki so za skupino krasnih pomerančnih dreves vedla iz zimskega vrta v park, in se neopazeno kradel po ozkih stopnicah navzdol.

Šel je na teraso, da bi se ohladil, in v pričetku nehote, pozneje z napeto pozornostjo poslušal pogovor v salonu.

Na vrtu je vladala tema, kajti noč je bila brezmesčna; samo pred hišo, ki jo je po angleškem načinu ločila od drevja loka, je skozi mnogoštevilna okna lila svetloba na zmrazli sneg.

Noemi je stala ob začetku drevoreda in gledala na razsvitljeno hišo. Bila je kakor v sanjah; nekaka čarobna megla je zastrla njene čute, in v tej megli je resničnost izgubljala svoje ostre obrise ter nav-

skupni izleti v graško okolico in znanstvene ekskurzije. Takih priredil društvo vsako leto mnogo. Po zimi združujejo člane čajevi večeri.

Za krepilo telesa skrbi »Tabor«, da vstopajo člani v »Sokola«, v katerega odboru so tudi njegovi društveniki.

Na podlagi teh izvajanih se ne bo težko odločiti onim, ki jim je do resnega dela v katero akad. društvo vstopijo.

Da pa se vzdrži »Tabor« še v bodoče na dosedanj višini, zato pozivljamo vse one, ki mislijo študirati v Gradcu, da vstopijo v naše društvo.

V njem bodo našli dobre prijatelje, ki jih z veseljem sprejmejo, dano pa jim bo tudi dovolj prilike izobraziti se in zastaviti vse svoje sile v delu.

Z narodno radikalnim pozdravom
za odbor:

N. J. Vrabl, M. V. Brezovnik,
tč. predsednik. tč. tajnik.

P. S.: V počitnicah dajejo informacije za študije v Gradcu sledeči tovariši:

Za jus: N. G. Vrabl Središče, Štajarsko; za medicino: Mirko V. Brezovnik Vojnik pri Celju Štajarsko; za filozofijo: Ljudevit Mlakar, Laporje; Slov. Bistrici Štajarsko; za tehniko: Francec Fischer Gornji Grad Štajarsko; za farmacijo: Fran Minarik Graec Sackstrase 4.; za trgovsko akademijo: Ivo Jerman Krško, Kranjsko.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

S Tolminskega. (Krajni šol. svet v Tolminu). — Ta korporacija je važna in ima svoj postavno določen delokrog obširen za redno obiskovanje šolskega pouka in za razvoj in pospeševanje šolskega napredka sploh. Pred kakimi 5 ali 6 leti je bil izvoljen predsednikom Andrej Vrtovec. On se je z vnemo in zanimanjem koristne naloge poprijel in v zgoraj navedenem postavnem smislu svoje delovanje razvil. Glavar in šolski nadzornik sta ga pa toliko časa šikanirala, da je bil Vrtovec prisiljen odstopiti od predsedništva. Po tem dogodku je bila v teku 3 ali 4 let recijedna seja. V začetku junija t. l. so bili od starašinstva novo izvoljeni in ostali udje sklicani v sejo, da si izvolé svojega predsednika. V Vrtovčevi nenavzočnosti so izvolil udje njega predsednikom.

Ko je bila ta izvolitev naznanjena, jo je Vrtovec s pismeno motivacijo odklonil, namreč, da so od strani glavarja in šolskega nadzornika iste razmere, kakor pred leti, ki so prisilile Vrtovca od predsedništva odstopiti. In tako ne funkcionira krajni šolski svet v Tolminu že leta in leta, in težko bode tudi funkcioniral, dokler se razmere ne spremené, kajti »riba pri glavi smrdi«.

zemala obliko vizije. Nikdar ni Noemi videla take krasote, nikdar ni bila v tako sijajni družbi — ubogo dete, ki je podnevi in ponoči sedelo nad okvirom, žrtvovalo svoje mlado življenje vsakdanjemu kruhu in poznalo besedo »zabava« le po tem, da jo je slišalo! In vendar se jej je zdela ta krasota vsakdanja, brezbarvna, hladna kakor ta sneg okoli nje, ko se je spominjala onih čudnih oči, ki so kakor sonce razigrale njene čute in jo kakor z nadzemljsko močjo vabile v svoje žarke. Neizreklija sreča jej je pretresala dušo, in pogled se jej je koprneče zagledal v jasno razsvitljena okna, kakor da z gotovostjo pričakuje, da se pokaže tam »njegova« lepa senca. Oslabeli glasovi godbe so jej prihajali na ušesa in jo še bolj zazibavali v sladki sen. Toda polagoma se je začela zavediti: spomnila se je, ko pride do vrtnih vrat, da se ves ta svet zlatih bajk poruši za njo, da jo zopet privije na svoje hladne prsi sivo-siva resničnost in da njega, kateri je v tem trenutku postal središče, okoli katerega je krožilo celo njeno bistvo v radostnem poletu novostorjenega sveta, da njega ne zazre nikdar, nikdar več! Bolesi o je vzdihnila in nehote dvignila roke proti žarečim oknom, kakor da se hoče oprijeti žarka, lijočega od tam, kakor stebila na bregu sreče, kajti tonila je v temnih valovih brezupnosti.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga. — V rokah imamo »računski sklep klerikalne posojilnice za IV. upravno leto 1908«, koja je pričela svoje delovanje 1. januarja 1905. Iz tega računskega zaključka je razvidno, da deluje dobro z botege nikakor pa ne kot posojilnica. Izkaz »prebitek pri blagu« K 1488'18, »Čisti dobiček« pa K 1348'08, toraj je imela posojilnica in hranilnica v Rihembergu v letu 1908. »čiste zgube« K 140'10. Kako pa stojijo »zastanki na blagu«, K 14.327'98, o tem sploh molči bilanca.... Ljudstvo pa še vedno ne zapopade, da plačuje velikokrat pri klerikalnih zadrugah blago slabše kakovosti — dražje nego pri naših solidnih domačih trgovcih. Vrh tega plača pri zadruzi obresti od dneva sprejema blaga, med tem ko ga čaka trgovec tudi celo leto brez obresti.

Značilno na celi zadevi je pa to, da je tiskan nekdo kot ud pregledovalcev računov na računskem zaključku, ne da bi bil kdaj videl račune in knjige tega klerikalnega zavoda!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Združena odbora moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici izkazuje račun zadnje veselice na Goriščeku in drugih pridobitev takole:

I. Dohodki:

I. Pri blagajni se je prodalo	
761 vstopnic à 50 vin.	K 360'50
v pozni uri za znižano ceno 49 vstopnic za	13'20
preplačila pri blagajni kakor spodaj izkazano	186'42
	znaša K 562'12
II. Ples: 100 venčkov (600 vstopnic) à 1 K	K 100'—
294 vstopnic à 20 vin.	58'80
1 » à 3 K	3'—
	znaša K 161'80
III. Srečkanje je dalo	357'40
IV. Šotor dal z vsem razprodajanjem	429'—
V. Mesto daril za veselico prejeli po že izkazanih p. n. dariljih	106'—
VI. Pri veselici »Podpornega društva« se je skupilo	261'40
VII. Skupilo za narodne koleke in razglednice ob drugih prilikah	29'30
VIII. Pri »zlatem jelenu« se je nabralo o priliki slavlja »Südmärke«	76'—
IX. Dvignilo se je pri upravnistvu »Soče« glasom izvestij v št. 74, 76, 77 o Kresovem nabranih	57'31
	Skupaj K 2040'33

Pri tem se jej je zazdelo, da je neka postava na terasi pristopila prav k ograji in se ozirala v noč, kakor da išče njo. Noemi se je prestrašila, se hitro obrnila in odbežala po drevoredu. Pustivši za seboj kakih trideset korakov, je obstala vnovič.

»Motila sem se,« pravi sama sebi. »Kdo naj bi prišel iz dvorane v mrzlo noč — in v temi me ni nikdo mogel opaziti.«

Sedla je na leseno klop, pokrito s snegom, in gledala zopet proti hiši. Glasovi godbe so prihajali sem že slabotnejši, in videti je bilo samo nekaj žarečih oken, ker je ostala zakrivalo drevje. Noemi je čutila, da se z vsakim korakom oddalji za sto milj od fantastičnega sveta, v katerega je prišla na tako čuden način.

»Z Bogom, krasne sanje!« je zašepetala, nato pa si je z obema rokama zakrila obraz in tiho plakala.

»Zakaj plakate?« se je ozval naenkrat poleg nje glas, glas, za njo najslajši na svetu, »njegov« glas.

Noemi je v radostnem presenečenju dvignila oči; res je stal poleg nje in gledal na njo s tako sočutnim in mirnim očesom, da se je blaženo nasmehnila.

»Kako morete venar tako lahkomišelnosopravljati svoje zdravje v nevarnost, gospodična,« nadaljuje skoro karajoče, »in sesti semkaj v sneg, v mraz zimske noči!«

II. Troški:

Policija	K 41'—
Vojaška godba	174'40
80 steklenic različnega vina s troški vred	100'10
100 steklenic rizlinga s troški vred	107'—
7 steklenic terana à 1 K	7'—
Užitinski davek	18'72
Gostilničarju Vattolo plačali za razne stvari	78'88
Za 2900 narodnih kolekov izdali	52'20
Različna nakupila za veselico	100'64
Slugam, postrežnikom	19'—
Za tiskovine plačali	23'—
Skupaj	K 721'94

Ako primerjamo troške z dohodki, ostane čistega K 1318'39.

Pripomniti imamo, da je ostalo še nerazprodanega blaga za približno 100 K, kar izkažemo v prihodnjem računu.

Neumorno in vstrajno naprej za sveto narodno stvar!

Združena odbora.

Preplačila vstopnine: Dr. Ernest Dereani 19'50 K, Prof. Mastnak 1'50 K, Tomažič 1 K, Prof. Vazzaz 1 K, Lavrič 2 K, Rutar K. 1 K, Križnič, dežel. posl. 9'50 K, Kavčič 1'50 K, Ahac 1'50 K, Fabjan M. sodni svetnik 4 K, Dr. Eržen 2'50 Prof. Seidl 19 K, Prof. Zupančič 1'50 K, Poniž Ben. 3'50 K, g. Maraž mesto kresa 2 K, Neimenovani 8'50 K, Ambrožič, urar 2 K, Koren, trg. 2 K, Kozman M., trg. 2 K, N. N. 4 K, Kenda Josip uč. v p. 10 K, Lukančič T. naduč. 2'50 K, N. N. 1'50 K, N. N. 1 K, Dr. Pikel 1 K, Rovar trg. 1 K, Prof. Žilih 1 K, Dr. Vošnjak 4'50 K, Mermolja I. Miren 1'50 K, N. N. 1'50 K, Bednarik, trg. 1'50 K, Pavletič, adj. v p. 9 K, Klančič, posl. in odb. 3 K, N. N. 1 K, D. B. Miren 2'02 K, Prof. Čebular 4'50 K, Furlani, župan Prvačina 5 K, Kopač, trg. 4 K, Hribar Anton 1 K, Dekleva trg. 1'50 K, Petrovčič Maks 5 K, Savnig trg. 1 K, Gabršček Andrej 5 K, Cigoj trg. 1'50 K, Dr. Sket 8'50 K, N. N. 1 K, Tvrdka Pregrad-Černetič 10 K. Preplačila od 50 v do 2 v 6'90 K. Skupaj 186'42 K.

V gostilni gosp. Fr. Maraža v Št. Ferjanu je nabralo veselo omizje 2 K 30 v prid podružnice sv. C. in M. za Št. Ferjan-Cerovo-Vipolže.

G. Kenda Josip, nadučitelj v p. daroval družbi sv. C. in M. za neko poravnano pomoto 1 K. Hvala!

Iz Brd. — Smisel za narodno reč imajo naši Brici — posebno zapačna Brda. — Zavednost do svojega naroda, kažejo že s tem, da obstoja že več let »iška« podružnica družbe sv. Cirila in Metoda s sedežem v Biljani, katera do sedaj prav lepo napreduje. Ker pa ima ta podružnica prevelik delokrog, so se nekatere vasi odcepile od nje — a ne zato, da bi se polotile spanja — ampak — da si ustanove svojo lastno podružnico. Tako se je osnovala pretekli mesec nova podružnica sv. C. in M. za Št. Ferjan-Cerovo-Vipolže. Ustanovni občni zbor se je vršil v Ce-

Govoril je o mrazu, o zimi, in njej je bilo toplo in prijetno, kajti ude jej je prešinjal zopet oni električni žar, katerega je začutila, ko mu je prvič pogledala v oči.

»O gospod —,« začne, toda besede jej zastanejo v grlu. Naenkrat se spomni, da se mu je izdajala za drugo, oziroma da je vsaj molče dopustila tako laž. In pri tem spomnu napolnita celo njeno dušo stud in bolest.

»Gospod, verujte, da se to, kar se je zgodilo, ni zgodilo po moji krivdi, začne za nekaj časa, sklanja glavo, kakor da pričakuje njegove sodbe, »vendar kljub temu zaslužim kazen... Moj Bog, kako imam to pojasniti —«

»Ni vam treba pojasnjevati,« jo on smehljaje prekine, »vse vem natanko.«

»In mi odpustate?« vpraša boječe. »Ali me ne zaničujete?«

»Da bi vas zaničeval? Kaj govorite?« vsklikne in pristopi za korak bližje. »Ali bi bilo mogoče, pri pogledu na vaše jasno čelo, v to globoko oko, tako odkritosrčno in tožno in...« Naenkrat obmolzne.

»O hvala vam, gospod, hvala, veliko breme mi snemate s srca!« vsklikne radostno.

»In zakaj vam je tako mnogo na tem, kaj si mislim o vas?« vpraša in jo bistro opazuje.

rovem. Brez vsakega hrupa in reklame se je zbralo na ta dan — v prostorih gosp. Jožefa Makuca — lepo število mož, žen in mladeničev. O izvolitvi odbornikov tu ne govorim, ker bode itak objavljena v »Slov. Braniku«. Po volitvi je takoj pristopilo lepo število udov v novo podružnico, kateri so tudi s posebnim veseljem plačali udnino. Če pomislimo, koliko trpi in koliko se mora ravno naš ubogi kmet boriti za svoj obstanek, se moramo naravnost čuditi njegovi požrtvovalnosti. Brez vsakega obotavljanja in ugovarjanja so takoj posegli s svojo žuljevo roko v žep in s smehom veselja na usnicah, položili svoj trdo prislužen denar na altar v ohranitev našega milega naroda. Človeku je ob takem pogledu kar vzkipele srce veselja; marsikateri mestni narodni bahač bi se bil lahko naučil od tega navadnega kmeta, kako je treba gojiti svojo narodno dolžnost.

Vsekako se mora priznati, da se naše ljudstvo zaveda svojih narodnih dolžnostij; treba jih je le izpodbujati. Moji vrli briski bratje! Ustanovili ste važno postojanko, s katero hočete po svojih močeh pomagati, da ostane še nadalje naš narod gospodar na svoji rodni zemlji. Le tako naprej in naši sovražniki bodo zastoj odpirali svoja nenasična žrela nad našo deco, da bi jo požrli! Naše geslo budi: »Dovolj naših duš ste nam že ukradli, — do tu in ne več dalje!« Da bode vaša podružnica gotovo uspevala, mi je porok vaša nar. zavednost, požrtvovalnost in ljubezen do našega ljubelega slovenskega naroda. Za to Vam kličem: Bog Vas živi!

(Dalje v prilogi.)

Pred bljevanjem, drisko, črevesnim katarjem

uničujočim poletnim boleznim najbolj varuje otroke prehrana s »KUFKEKE«.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v hotelu »pri zlatem jelenu«

zobozdravniški atelier.

Ordinira se: od 9. ure zj. do 12. dop. in od 2. ure do 5. pop.

Dr. Ivan Eržen
zobozdravnik.

Bilo jej je mučno. »Zakaj?« Sama ni vedela.

»Gospod,« pravi za trenotek, »pozno je že, iti moram, hvala vam. Z Bogom!«

Čutila je, da jej solze močijo oko; odhitela je, da bi ne zapazil te zgovorne priče njenih čutov. Pri vratih se je ozrla — »on« je stal še vedno v drevoredu in gledal za njo. Naemi je globoko vzdihnila, rada bi bila še dolgo stala in gledala nanj, toda vrtnar je odprl usodna vrata. V tem trenutku se jej več ni zdelo, da veje po vrtu pomladanski vetrič, ampak začutila je, kako jo mrzel veter pretresa do kosti. S težjim srcem morda ni nikdar koračal obsojenec čez zloglasni »ponte dei sospiri« kakor uboga Noemi čez kruti prag.

Stisnila se je v kot kočije, ki jo je peljala domov.

»Ubogo dete!« si je mislil gospod Ribinjski, ko je po polnoči za bogato mizo gospe z Rottenfelda z izbranim šampanjem zalival pasteto. »Ubogo dete, sam Bog ve, v kakem brlogu si ogreva zdaj od mraza klopotaajoče ude pri mikroskopičnem ognju!«

(Dalje prihodnjik.)

Domače vesti.

Narodne abiturijentke tukajšnjega učiteljskega priredila v soboto dne 17. t. m. ob 8 1/2 zv. v prostorih hotela »pri zlatem Jelenu« pèvski in zabavni večer v korist novemu otroškemu vrtcu v Gorici. Vspored: 1.) Nagovor (abit. gđc. V. Šavli); 2.) Gerbič, Rožmarin (troglasen ženski zbor s spremljevanjem klavirja); 3.) Witt, Solza (oktet); 4.) Gerbič, Vnoči (duet); 5.) Slovensko dekle v narodni pesni (oktet); 6.) Förster, Pomlad (troglasen ženski zbor, sopran soló s spremljevanjem klavirja). Šaljiva pošta. Prosta zabava. Vstopnina 60 vin.

»200×1000.« — Za obrambni sklad družbe sv. C. in M. so se prijavili naravnost družbi z Goriškega doslej: g. Benedikt Poniž, vpok. vadniški učitelj v pok. v Gorici; gospa Helena dr. Medveščekova v Gorici; dr. R. Gruntar, odvetnik v Tolminu; skupina rodoljubov v Gorici je plačala 200 K.

Slovenski abiturijenti goriške gimnazije se zavezujejo plačati 200 K v obrambni sklad kot odgovor »Grazer Tagblattu« in posnemajo lep vzgled svojih gg. profesorjev. Živeli!

Maturo na gimnaziji so napravili še: Avgust Jug iz Št. Ferjana; Josip Rijavec z Gradišča in Alojzij Vrtovec iz Velikih Žabelj. — Z odliko so napravili maturo 4 Slovenci in 1 Nemec; Lah nobeden.

Poročil se je na Dunaju gospod dr. Fran Sturm z gospodično Stano Cvetničevno iz Št. Petra na Krasu. Čestitamo! — G. Sturm je eden naših marljivih prevajalcev v podlistku.

Umri je nenadoma včeraj zjutraj v Tolminu trgovec z usnjem in posestnik g. Ivan Šorli, oče notarskega kandidata v Ajdovščini, g. Tomo Šorlija. Preostali naše sožalje!

Imenovanje pri pošti. — Za poštne oficijale so imenovani poštni oficijali: Dominik Pizzarello, Hinko Ciuk, Virgil Fornasaro, Alojzij Matteich, Adolf Kreisel in Bronislav Deisenberg v Trstu, Alojzij Potokar in Andrej Šumi v Ljubljani ter Gvidon Pattay v Pazinu. — Za poštne oficijale so imenovani poštni asistentje Evgen Woivodich, Viktor Dose, Oskar Solinger, Rudolf Petronio, Ernest Mayer in Anton Fachinetti za Trst, Dušan Radivovič za Rovinj, Josip pl. Gumberth, Egidij Grosch in Leopold Smolcichi za Pulj, Fran Ramor za Dunaj, Bogomil Šorli in Leonhard Lodatti za Gorico, Albin Železnik za Št. Peter na Kranjskem, ter Dominik Valon za Koper.

Koncert v hotelu »Südbahn«. — Drevo ob 8. uri zveč. se bo vršil vojaški koncert v hotelu »Südbahn«. Vstop prost.

C. kr. licejska knjižnica je med počitnicami t. j. od 15. julija do 15. septembra odprta samo vsako sredo in soboto od 10—12. ure dopoldne.

Na prvem mestu je objavljen vsopred pevskega in zabavnega večera narodnih abiturijentk v Gorici. Vspored je lep, namen blag. Prirediteljice se niso strašile truda in žrtve v hudem predizpitnem času, samo da zamorejo pri svojem slovesu iz Gorice koristiti slovenski stvari našega mesta.

V osmi činovni razred je pomaknjen c. kr. okrajni šolski nadzornik v Sežani g. M. Kante.

Za svetnika pri višji deželni sodniji v Trstu je imenovan svetnik pri dež. sodniji tam Demetrij Degiovanni, ki ne zna prav nič slovenski!

Po Hublju bi rad priplaval v deželni zbor in odbor bivši poslanec Berbuč. Zato se je oprijel sedaj reševanja vodovodnega vprašanja po Vipavski dolini in če mogoče še naprej, da bi cel njegov volilni okraj »pil vodo« ter poslal zopet njega v deželno hišo. Na vsej akciji je mož nedolžen; pritakne pa se zraven vedno povsodi, kjer kaj kaže. Farbarija je v »Gorici« trditev, da je sklical župane prizadetih občin dornberški župan; resničen sklicatelj je Berbuč, ki je silil na sestanek, kogar je dobil. Mislimo, da ne sede nikdo Berbuču na ličnice. Sicer pa še spregovorimo o tej reči.

»L'Eco del Litorale« je pisala gledé na Šusteršičovo obstrukcijo v poslanski zbornici. »Resnico govori oklic nemških socialcev, v katerem čitamo, da so obstrukcijo v državnem zboru porodile le ose-

ne aspiracije dr. Šusteršiča, ki hoče postati minister«. — O »manifestu« pravi, da so pozabili povedati v njem, da prvi namen obstrukcije je bil pridobiti Šusteršiču ministerski portfelj.

Procesija, združena s »čukovsko« veselico, bo v nedeljo 18. t. m. v Št. Ferjanu. Na vsopred čukovske veselice je: dopoldne maša in procesija z Najsvetejšim, popoldne »zveranje« in »petje« in ples na tilnem najbrže ne odpade. — Procesija z Najsvetejšim na vsopred čukovske veselice — to je novo pod slavno cerkveno vlado nadškofa Sedeja! — Pravijo, da vero izpodkopavajo »liberalci«, nam pa se zdi, da so jej bolj nevarne čukovske veselice s procesijo!

Učitelji in učiteljice! V najkrajšem času postanejo prirediteljice sobotnega pevskega večera Vaše kolegije. Prihitite jim nasproti kot stanovski prijatelji in podprite s svojo častno udeležbo stremljenja mladih delavk za narodov dobrobit.

Pri občinskih volitvah v Št. Ferjanu so zmagali v tretjem razredu klerikalci po prizadevanju baronov Tacco in Formentini; v drugem in prvem razredu pa so prodrli pravi kmetijski kandidati. Klerikalci so upali, da kar pobašejo Št. Ferjansko občino v svoj žep, pa jim je spodletelo.

Mladina za mladino! V soboto bo tretji koncert šolske mladine v Gorici tekom sklepa šolskega leta. Naj zaključijo slovenske abiturijentke z dobrim uspehom ta cikelus.

Na protialkoholni kongres v Ljubljano so poslali tudi goriški klerikalci pozdrav, v katerem govore o zdravem in treznem rodu. Lepo se čita brzojvka — ali kdor pozna goriške »krščan-socijalne« tiče, ti-sti ve, da jim je malo za treznost, marveč, da prav potom obile pijače vabijo ljudi v svoje mreže. Klerikalni lovci na mladino v Gorici plačujejo tej mladini pijačo, pa ne malo; razni slučajji so nam dobro znani. V društva lovijo mladeniče s pijačo iz farovških kletij. Posebno je slovelo v tem oziru društvo v Podgori. Ob katoliških veselicih in drugih prilikah plačajo nunci pijačo, da vino teče od miz. — Na čukovski veselici lani v Mirnu je plačal en nunc 142 litrov vina. Koliko pa še drugi. Zadnjič v Dornbergu je plačal Lovro Točohran 62 litrov vina; v Grgarju jih je peljal nunc ob blagoslovu katoliške zastave v oštarijo, kjer se je pošteno pilo. — Ob volitvah bodo farovške kleti na stečaj odprte in točili bodo »zavednim« volilcem vino tudi »novostrujarji«, ki pošiljajo tako ginjive brzojavke na protialkoholni kongres. — Sam švindl!

Semeniški profesor dr. Tarlao ponesrečil. — Včeraj popoldne se je peljal dr. Tarlao v družbi z nekim drugim duhovnikom na postajo južne železnice, da se popelje v Gradež. Blizu novega mosta se je konj splašil ter začel teči, kar se je dalo. Dr. Tarlao se je prestrašil takoj ter se je zagnal iz voza tik zavoda »Notre Dame« v ulici sv. Klare. Pri skoku iz voza je padel dr. Tarlao na tlak ter se nevarno pobil na glavi. Slučajno je šel po isti ulici drugi semeniški profesor Ujčič ter ga dal prenesti v bolnišnico na nosilnicah, katere je dobil v omenjenem zavodu.

Doktor Tarlao je ranjen nad desnim očesom in na nosu in lahko si je pretresel možgane. Vendar pa ni nič nevarnega ter bo v 14 dneh zdrav.

Na sobotnem pevskega večeru nastopijo prvič v Gorici samostojno abiturijentke tukajšnjega učiteljskega. Uvažujmo njihov pogum in udeležimo se sobotne prireditve!

Oddelek voj. vet. društva v Mavhijnah naznanja, da se bo vršila javna tombola dne 1. avgusta t. l. in ne 25. julija kakor prvotno naznanjeno. Sl. društva v bližini so naprosena, da ne prirejajo isti dan veselice.

Naknadni vojaški nabor v Gorici se je vršil 12. t. m. Od 14 nabornikov je potrjenih 11.

Trgovci in obrtniki! Odhajajoče in poslavljajoče se abiturijentke so bile večkrat skozi štiri leta Vaše odjemalke. Posetite iz hvaležnosti sobotno njihovo prireditev!

Pretep je bil nastal v Kostanjevici na Krasu med mladeniči iz Kostanjevice in Temnice. Pri tem sta bila dva ranjena, 29-letni Al. Pahor v obraz, 23-letni Karol Rogelja je pa ranjen z nožem v prsi. Oba se nahajata v goriški bolnišnici.

Avtomobil z gostim črnim dimom, smrdečim, da so se ljudje držali za nosove, se je peljal včeraj proti večeru skozi Raštelj. Spuščal je tisti smrdeči dim kakor nalašč prav pogosto v pasante. Cel Raštelj je bil v dimu in smrdelo je po Travniku, kjer je pihal ta avtomobil. Takim avtomobilom bi se morala prepovedati vožnja po mestu!

Klatili so se okoli po poljih in v predmestjih Gorice 3 fantiči. Rudolf Pušič, star 18 let, Albert Žbona, star 17 let, in 22-letni Josip Weinberger, vsi iz Gorice. Policija jih je ujela Podturnom na nekem hlevu. Dobili so kazni po 8 dni zapora vsak.

Velika poletna veselica v postojnski jami. — Dne 15. avgusta t. l. se boče vršila prva poletna veselica v tem podzemeljskem raji. Posebni vlaki v Postojno vozili bodo ta dan iz Kormina čez Gorico, iz Ljubljane, Trsta, Pulja, Reke in Trbiža. Že sedaj se delajo velike priprave, da bo de veselica kolikor mogoče veličastna.

Konjederec goriški lovi in ubija sumljive pse, odkar se je pojavilo v bližini toliko steklih psov. Te dni je ubil v ulicah ob mestni periferiji 4 pse.

Tatovi. — Neznani tatovi so udrli ponoči v trgovino A. Pecile na voglu ulice proti Soškemu mostu ter pobrali 7 K drobiža, dve žepni uri in nekaj drugega, skupna vrednost 25 K. Potem so obiskali trgovino Petra Pecile v ulici Luigia, kjer so pobrali denarja, sladkorja, salama, kave, cigar in tobaka v skupni vrednosti 150 K. Tatovi so obiskali tudi trgovino Mazzolini v Oglejski ulici, kjer pa niso napravili nikake znatne škode. Policija pridno išče tatove.

Jahati je hotel 14-letni Rafael Bevič iz Oslavja. Konju pa ni nič ugajal mladi jezdec; zato ga je vrgel s sebe. Deček si je zlomil pri padcu levo roko. Zdravi se v goriški bolnišnici.

Pozor! — Povodom streljanja, ki ga priredi »Lovsko strelsko društvo« v nedeljo v Panovcu, vozi iz Goriškega od 2. ure naprej tramvaj do vrat v Panovec.

Nevaren tat je 27-letni Josip Širok iz Gorice. Na pokopališču je ukradel s Patšneiderjevega groba venec iz bronca vreden 200 K. Gospej Hinteregger je pokradel 20 rjuh, 20 brisalk, 4 odeje, tri slike in še druge reči v vrednosti 128 K. Ukradel je tudi dva kotla. Sodnija mu je prisodila za to 18 mesecev ječe z jednim postom vsak mesec; ko prestane kazen, ga postavijo pod policijsko nadzorstvo.

Doktor Luka opazuje z zanimanjem razvoj društva Novi-žar za Peč in Rupo, kakor je pokazal v otrobastem članku zadnje »Gorice«. Vidi se, da klerikaice že sama reklama straši; kaj pa šele nastop!! Seveda Dr. Luknja (govori namreč rad o luknji) se je zaletel zopet v osebo, ki mu je že davno na želodcu; za sedaj zadel je »fovš«. Objavljeno je bilo da se nahaja na Peči podzemeljska jama, ki tudi obstoja; a Doktor Luknja piše v svoji škodoželjnosti in zeleni zavidnosti, da je ta jama zavetišče strupene golazni, kuščarjev, krot itd. In ker pravi Dr. Luknja »K d o b i l t a k t e p e c i n b i v e r j e l, d a s e n a h a j a t a k a p o d z e m e l j s k a j a m a n a P e č i,« povemo tem potom, da so prišli že včeraj in tudi danes ogledovat to drugo jamo »kuščarjev« le njih nadebudni »čuki«, iskajoč v njej baš svoje domovje, kajti utikali so glave prav globoko vanjo. Kaj bi rekel svetli Luka šele, ako bi rekli: da bo vozil v nedeljo iz Gorice v Rubije ob 2 1/2 pop. poseben vlak za nedeljsko veselico na Peči!!!!!!

Pozabil je nekdo v hotelu »pri zlatem Jelenu« v Gorici 1 zavoj drete.

Izgubil je nekdo od Zdravščine do Št. Andreža črno usnjato denarnico, v katerej je bilo K 62. — in nekaj vinarjev ter dijamant od prstana. Kdor je našel, naj se blagovoli oglasiti v našem upravnistvu, kjer dobi postavno nagrado.

Izgubil se je velik pes (ruska doga) pepelnate barve s črnimi pikami; pod vratom bel. Kdor ga najde, naj ga odda g. Andreju Brajda — Gorica, Placuta 5., — kjer dobi lepó nagrado.

Zveza narodnih društev.

Veselica pevskega-izobraževalnega društva »Novi Žar« za Peč in Rupo bo v nedeljo, dne 18. julija 1909 na Peči na lepem dvorišču, koje prepusti iz prijaznosti

g. dr. E. Nardini s sledečim vsopredom: 1. Stanko Premrl: »Log za log se skriva«, poje donjači mešani zbor. 2. ***: »Janežovo slovo«, komični prizor s petjem in spremljevanjem orkestra. (Novost.) 3. Aljaž: »Ujetega ptiča tožba«, poje »N. D. O.« iz Bilj. 4. Krilan: »Stara mati«, deklamacija. 5. »Mala goslarica«, venček melodij igra na gosli 8-letna deklica L. F. 6. ***: »Roparji«, burka s petjem in spremljev. orkestra. (Novost.) 7. »Srečkanje krasnih dobitkov«. Vsaka številka zadene dobitek. Po veselici ples. Med posameznimi točkami in pri plesu svira voj. orkester.

Začetek ob 3 1/2 pop. Zvečer acetilenska razsvetljava na veseličnem prostoru in umetni ognji po celi Peči. —

Vstopnina k veselici 40 v., sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 v. Vstopnina k plesu 3 kom. 40 v. —

K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Dramatična predstava v Št. Petru. — Že zadnjič se je omenilo, da je bilo izobraževalno društvo »Prešeren« v Št. Petru prisiljeno vsled skrajno neugodnega vremena preložiti dramatično predstavo za prihodnjo nedeljo 18. t. m. Meškova »Mati« je lepo domače delo in bo privabilo gotovo mnogo ljubiteljev drame v Št. Peter, posebno ko ve že vsak, da so v Št. Petru, dobri interpreti dramatične muze.

V Sesljanu se je ustanovilo Kmečko izobraževalno društvo »Morje.«

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

V Sovodnjah je otvorena čipkarska šola. Upisalo se je takoj 54 čipkaric.

Državna obrtna šola v Ljubljani je, kakor se poroča v »Slov. Narodu« z Dunaja, vsled dovoljene državne podpore zagotovljena in se prične poslopje graditi še letos. —

Krompirja je bilo včeraj na trgu 300 kvintalov po 8 K.

Politični pregled.

Državni zbor bo sklican novembra po delegacijah, ki bodo zborovale v oktobru.

Konferenca neobstrukcijskih strank v »Slovanski Uniji«. — Te stranke so sklenile vplivati na Bienerttha, naj bi kmalu sklical zopet državni zbor. To stremljenje podpirajo tudi vladne stranke; zato se upa, da se skliče XX. zasedanje že pred zborovanjem delegacij. Konference sta se med drugimi udeležila tudi dr. Laginja in dr. Ploj. Izvolili so odbor neobstrukcijskih strank, ki stopi v dotiko z drugimi v namen dosege zmožnosti zborničnega rednega delovanja.

Ministerski portfelj za Šusteršiča. — V seji Slovenske jednote je bilo konstatirano to-le: Dr. Lueger je v seji šestorice stavil ponudbo, da naj bi se Bienertthov kabinet rekonstruiral in naj bi se prepustilo nekoliko portfeljev »Slovanski jednoti«. Dr. Šusteršič se je temu odločno uprl, zahtevaje, da se morajo ti portfelji prepustiti edino le češkim agrarcem in slovenskim klerikalcem ter da vse druge v Slovanski jednoti združene stranke pri tem ne smejo priti v poštev.

Tržaški deželni zbor je sklican na dan 21. t. m.

Istrski deželni zbor je sklican na dan 23. t. m. v Koper.

Srbi in Romuni. — V ponedeljek je prišlo v Beligrad s posebnim parnikom 300 Romunov, ki so bili od Srbov vsprejeti z velikimi ovacijami. Ta obisk smatrajo kakor demonstracijo proti obisku prestolonaslednika Fran Ferdinanda v Sinaji. Vsi govorniki so povdarjali, da morajo biti Srbi in Romuni složni. Ost vseh govorov je bila naperjena proti Avstro-Ogrski.

Nemčija. — Nova klerikalno-konservativno-poljska večina je sprejela neko davčno reformo, ki je taka mešanica najrazličnejših davkov, da se nikdo ne spozna, kaj naj ta »reforma« pomeni. Ogromna večina teh novih davkov spada med indirektne davke. Državi bodo donasali baje 500 milijonov mark na leto — iz žepov delavstva in nepremožnejših slojev. Kancelar knez Bülow se je poslovil od svojega uradništva. Naslednik mu je Bethmann-Hollweg.

Med Turčijo in Grčijo vlada velika napetost radi Krete. Morda pride celo do vojne. —

Manevri v Italiji se bodo vršili letos v beneški provinciji ter bodo kolikor možno imeli značaj prave vojne. Segali bodo manevri tik do avstrijske meje. Prisostvoval bo tudi vojni minister Spingardi.

Razne vesti.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju je izročil g. državni poslanec dr. Ig. Žitnik po g. dr. Valent. Rožič od svojčas med državnimi poslanci nabranega ali tem za stradalca visokošolce poslanega denarja društvu določeni del v znesku K 107951. — Prepotrebne darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident j. ž. v pok. Dunaj, III/3 Reiserstrasse 27.

»Veleizdajniški« proces v Zagrebu. — Priča Nastić je nadalje izpovedal, da ga je v Sarajevu poklical k sebi stotnik Forner. Iz pogovora z njim je posnel, da avstrijska vlada potrebuje dokazov o velikosrbski propagandi v Bosni! Zaslivanje se nadaljuje.

»Veleizdaje« je obtožen 70 letni pravoslavni duhovnik v Terbiku na Hrvatskem, Ivan Vuketič, ker je v poned. na praznik rekel orožniku, ki je vstavil nekega kmeta s srbsko trobojico kokardo na potu v cerkev, naj ga izprašuje po božji službi. Starčka so dvignili iz postelje ter ga uklenili in peljali na orožniško postajo, kjer so mu povedali, da je obtožen veleizdaje.

V Belemgradu se mudi poslanec Masaryk, ki zbira material za svoj govor o »veleizdajniškem« procesu v Zagrebu.

Nemškutarski napad v Celju. Okrog 1. ure po polnoči so v Celju napadle nemškutarske barabe na Graški cesti nekega slovenskega revčeka-bolnika. Fant ima le eno nogo in niti pred roparji bežati ne more. Deset korakov v stran so stali štirje policaji, med njimi Gratschner in Mahr. Ti so popolnoma mirno in menda celo z zadovoljstvom opazovali nemškutarski roparski napad. V tistem trenutku pride k sreči večja slovenska družba dam in gospodov, ki so napadenega Slovenca rešili iz rok nemškutarske sode. — »Deutsche Stimmen für Krain«, to je snov za zgražanje!

Predrzna tatvina na dunajski pošti. Dne 9. t. m. ob četrt na 4 popoldne je bila izvršena pri poštnem uradu na Dunaju, Minoritenplatz, predrzna in velikanska tatvina.

Zasebni dekliški licej, trgovski tečaj, gospodinjstva in ljudska šola šolskih sester v Trstu.

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopalnice, telovadnica. Učni jezik nemški, poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurzi za slovenščino in hrvaščino. — Letna penzija 600 K; šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjstvo šola 200 K, za ljudsko šolo 100 kron.

Na željo se določijo prospekti.

Ko je bil uradnik poklican od salterja k telefonu in se potem povrnil nazaj, mu je med tem časom izginilo 119 bankovcev po 1000 K, tedaj 119.000 K. Poštna uprava je obljubila onemu, ki bi podal take podatke, vsled katerih bi se prišlo storilcu na sled, 1000 K nagrade. Od zaplenjenega denarja pa bode dala uprava 10% nagrade, a si za razdelitev pridrži sama pravico.

»Vseučiliški odsek dunajskega dijaštva«, priznavajoč zasluge vseučiliškega poslanca Malika, ki si jih je storil s svojimi tevdonsko kulturnimi napadi na Slovence v parlamentu, mu je poslal en izvod brošure »Slovenska visoka šola v Ljubljani z napisom: »Besten Dank für — zwar grobe — Reklame«!

Sičinski pomiloščen. — Poroča se z Dunaja, da je cesar pomiloštil Sičinskega, morilca gališkega namestnika Potockega. Kazen se mu spremeni v ječo 20 let.

Nadomestna deželnozborska volitev na Kranjskem. — Ker je notar Plantan odložil svoj mandat v Kranjskem deželnem zboru, se bo vršila nadomestna volitev za dolenjska mesta dne 31. avgusta t. l.

Roseggerjeva dvamilijonska zbirka je dosegla prvo četrt svote.

Angleški parnik »Istar« je pripeljal v Trst 64.233 vreč riža.

Samomor. — V Trstu je izpil 29-letni delavec V. Cavalieri v gostilni stekleničico karbolne kisline. Ko so ga nesli v bolnišnico, je umrl.

Poljski učitelji zoper pouk nemščine. — Zborovanje poljskih pedagogov v Lovu je sklenilo, da se mora iz učnih načrtov za ljudske šole na Gališkem popolnoma eliminirati pouk nemščine.

Obsodba laških dijakov. — Pred okrajno sodnijo Josefstadt na Dunaju se je vršila obravnava proti laškim dijakom, ki so dne 28. februarja t. l. streljali v avli dunajske univerze z revolverji na nemške dijake. Obsojeni so bili dijaki: Grisono, Mandel in Galvagni po K 40, Covich in Meneghello po K 30, Sabbaz in Löwy po K 10 globe. Dodich je bil oproščen. Kaj bi se bilo zgodilo, da so kaj sličnega sličnega zagrešili — slovenski dijaki? Pri navedenju razlogov je povdarjal sodnik kot olajševalno okolnost obojestransko razburjenost. Ni pa mogel sodnik smatrati kot olajševalno okolnost pri zagovorništvu navedene razloge, da je bil to boj za ideale, ker se idealov ne da doseči z batinami.

Mali oglasi.

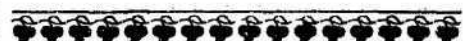
Najmanjša pristojbina stanje 60 v. n. Ako je oglas obsejal se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Lepa meblirana soba, s posebnim vhomom — v sredini mesta — se odda takoj. Poizve se v našem upravnistvu.

Proda se 2 hiši z vrtom v sredini mesta.

Nataučence se izve Riva
Castello št. 13 ali pa Morellijeva ulica 9.

Čudovito nizke
cene dvokoles,
šival. strojev,
vsakovrstnih
gramofonov za
gostilne, kakor
tudi različnih najnovejših plošč. Izvršujejo se
tudi vse poprave

Pri Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3. — 4.

Prodaja tudi na mesečne
obroke.

Geniki franko.

Anton Potatzky v Gorici.

Na srednji Raštelju 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče npr. berškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadičice in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in ševalje.

Svetilnice. — Rožni vonci. — Mašne knjižnice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

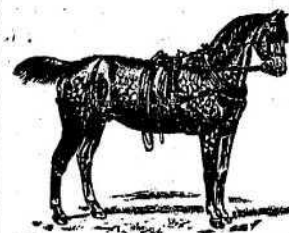
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi 9 35 9

Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in pristnih pijač.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahke ali pa težke vožnje; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: kovčege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in punigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Naznanilo.

Gg. gostilničarjem in hoteljerjem v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da sem prevzel za Goriško-Gradiščansko zastopstvo in zalogo

BUDJEJEVIŠKEGA PIVA

de'niške akc. družbe v Č. Budjejevicah.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča

Josip Boštjančič, zastopnik in zalažatelj
GORICA, Rabatišče št. 20.

Denar prihrani kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

udlikovana pekarija in sladlcarna

Zahvala in priporočilo.

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapecirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
podobe na sipe in platno, ogledala
zima in platno.

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejšega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pinice itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Kmetiška delavska gospodarska zadruga v Dobravljah
na Gorškem reg. zad. z omejeno zavezo se zahva-
lja tem potom vsem dosedanjim gg. odje-
malcem posebno pa »Občnemu konsumnemu
društvu v Idriji«, in »Delavskemu konsumnemu
društvu v Ljubljani« za dosedanja naročila.
Priporočamo se tem potom dosedanjim
in novim gg. odjemalcem, da nas počaste s
svojimi naročili. Obehem zagotavljamo rečno
postrežbo in pristno blago.

Zadružni odbor.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 73.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Nz občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbe po 5½%, na var-
ščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadržnikov 1904 z deleži v znesku
89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila:
1.693.201.—. — Rezervni zaklad: 90.230.05. — Vrednost hiš:
111.755.23.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrirana zadruga s neomejenim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na
premenjena in dne 29. decembra 1906. v zadržni register vpisana pravila, pri skupni
seji dne 30. decembra 1906. sklenilo za leto 1908. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine
¼% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4½%,
večje, stalno naloženo pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorac«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,
naj se oglasi v zadržnem uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Iščem najemnika,

ki bi prevzel v najem takoj, ali v 6 tednih

mojo gostilno „pri Pošti“

z vso opravo kakor tudi z več opremljenimi sobami za tujce.

Pojasnila pri lastniku Leopoldu Jonko v Boveu.

Phonola

je nek aparat, ki se ga pristavi h glasovirju, da zamore vsak — tudi
oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrati kakoršenkoli komad
prav zivirsko.

Dotični aparat je na ogled
in tamkaj daje tudi potrebna
pojasnila zaslopnik in za-
lagatelj

Rajmund Kren

Gorica, Via Teatro.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi,
tako zvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm,
König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d.
kateri se največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatre ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna
pojasnila in potrebnj pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani
nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Naznanilo.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi uljudno naz. anjamo, da smo prevzeli od g. Ant. Jeretiča

miroditnico in papirnico

nahajajočo se v Tekališču Josipa Verdi, tik zelenjadnega trga.

Priporočamo se sl. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljamo točno in solidno postrežbo ter
konkurenčne cene.

Z odličnim spoštovanjem

Toroš, Drobnic & drug.

„Trgovsko-obrtna zadruga“ v Gorici reg. zadruga z neomejenim jamstvom.

Zguba.

Račun zgube

in dobička.

Dobička,

		K	v	K	v
1	Bačun upravnih troškov:				
	Upravni troški za leto 1908			30523	40
2	" obresti :				
	Izplačane obresti hranilnih vlog	32020	45		
	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	100336	85		
	Izplačane obresti reeskompta	34958	—		
	" " hipotečnih izposojil	13356	41		
	V l. 1908 za l. 1909 predplač. obresti posojil	3816	74		
	" " " " " prežete obresti posojil	42971	68		
	" " 1907 " " 1908 plač. obresti reskompta	5007	28		
	" " 1908 " " 1907 prežete " vredn. listin	694	—	233161	41
3	" uprave stavb:				
	Izdatek za razsvečavo	3176	10		
	" " vodo	80	—		
	" " čiščenje	446	62		
	" " centralno kurjavo	2002	03		
	" " monterja	77	—		
	Poprave	589	35		
	Zavarovalnina	41	64		
	Plača hišniku	360	—		
	Hišnonajemni davek	2602	29		
	V l. 1908 za l. 1907 povrnjena predplačila				
	za razsvečavo, kurjavo, najemščino itd.	7360	75	16735	78
4	" bilance :				
	Čisti dobiček za leto 1908			13733	81
				294154	40

	K	v	K	v
Prenos dobička iz leta 1907			148	03
1 Račun vstopnin:				
Vplačana vstopnina			213	
2 " doneskov k rezervi:				
Vplačila			672	83
3 " obresti:				
Prihode običajni posojil	198142	78		
" " položnega denarja	81	71		
" " vrednostnih listin	894	—		
" " zavarovalnice	3837	55		
V l. 1907 za l. 1908 predplač. obresti posojil	8388	09		
Za leto 1908 zaostale obresti posojil	42210	79		
V l. 1908 za l. 1909 predp. ob. st. reeskompta	5621	02		
odvi. iz posojil obrest. vrednostnih listin	900	67	260076	61
4 " upravn. stroški:				
Prejeta prispevka " Japonski dom"	12310	97		
" " " " Südbahn"	5500	—		
" " " " "Trübsen dom"	1140	—		
Prejeta povračila za razsvečavo	3517	—		
" " " vodo	240	22		
" " " čiščenje	129	—		
" " " centralno kurjavo	1532	77		
Prejemki za obrabo električne naprave	350	28		
" " oddajo dvorane	970	—		
" " od garderobe	226	60		
Povrnjeni izdatki za monterja	72	—		
Razni drugi prejemki	454	19		
Za l. 1908 zaost. najem, razsveč., kurjava itd.	6005	83		
V l. 1908 za l. 1909 predplač. centralna kurjava	595	07	33043	9
			294154	4

Aktiva.

Bilancia

za leto 1908.

Pasiva.

		K	v	K	v
1	Račun blagajne:				
	Gotovina 31. decembra 1908			45452	42
2	" posojil:				
	Stanje 31. decembra 1908			2697710	36
3	" naloženega denarja:				
	Stanje 31. decembra 1908			7568	85
4	" vrednostnih listin:				
	Stanje 31. decembra 1908			25060	—
5	" slavb:				
	"Hotel Südbahn": Vrednost 31. decembra				
	1907 K 31057126				
	odpis . " 830976	302261	50		
	"Trgovski dom": Vrednost 31.				
	decembra 1907 K	390468	18		
	"Društveni dom": Vrednost 31.				
	decembra 1907 " 6268978				
	investicije v letu 1908 " 883765	71527	43	764257	11
6	" inventarja:				
	Vrednost 31. decembra 1907	73418	40		
	5% odpis	3670	92	69747	48
7	" prehodnih zneskov:				
	Stanje 31. decembra 1908			569	54
8	" obresti:				
	Za leto 1908 zastale obresti posojil . . .	42210	79		
	" " 1909 predplačane obresti reeskompta	5621	02		
	Nevzdignjene obresti vrednostnih listin .	900	67	48732	48
9	" uprave slavb:				
	Zastanki na najemščini, razsvečavi, kurjavi itd.	6005	83		
	Predplačila za centralno kurjavo	595	07	6600	90
				3565699	14

		K	v	K
1	Račun deležev:			
	Stanje 31. decembra 1908			5092
2	" branilnih vlog:			
	Stanje 31. decembra 1908	2556840	42	
	Kapitalizovane obresti za leto 1908	100336	85	2657177
3	" reeskompla:			
	Stanje 31. decembra 1908			567776
4	" hipotečnih izposojil:			
	Stanje 31. decembra 1908			299178
5	" obresti:			
	Za leto 1909 predplačane obresti posojil			3816
6	" dividende:			
	Neizplačana do 31. decembra 1906	83	31	
	Iz čistega dobička za leto 1907	175	70	
		259	01	
	Izplačana tekom leta 1908	38	66	220
7	" splošne rezerve:			
	Stanje 31. decembra 1907	81149	—	
8	" posebne rezerve za zgube:			
	Stanje 31. decembra 1907	30255	04	
9	" pokojninskega zaklada:			
	Stanje 31. decembra 1907	7300	—	118704
10	" zgube in dobička:			
	Dobiček za leto 1908			13733
				3665699

Načelstvo :

Gabršček Andrej,
predsednik.

Rovan Josip,
predsednikov namestnik.

Dr. Puc Dinko, Konjedic Rudolf, Pečenko Anton, Kocjančič Franc,
Anton Cigoj.

Nadzorstvo :

Dr. Treo Dragotin,
predsednik.

Kriznič Anton,
predsednikov namestnik.

Furlani Franc,
zapisnikar.

Žajec Alojzij, Družovka Ivan, Drašček Karl, Križman Ignaci
Oblokar Ivan, Caharija Ivan.